

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ryszard Małecki

Sędziowie: SO Małgorzata Radomska-Stęplewska

SO Danuta Silska / spr./

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2015 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. M.o wznowienie postępowania

w sprawie z wniosku S. M.

przy uczestnictwie M. M.

o zagrożenie nakazem zapłaty przy wykonywaniu kontaktów z małoletnim Z. M., zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 15 kwietnia 2014 r.

sygn. akt III Nsm 235/12

p o s t a n a w i a:

odrzucić skargę.

/-/ Małgorzata Radomska-Stęplewska /-/Ryszard Małecki /-/Danuta Silska

UZASADNIENIE

Dnia 26.11.2014 r. wpłynęła do Sądu Okręgowego skarga M. M.o wznowienie postępowania nieprocesowego zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Środzie Wlkp. z dnia 04.04.2013 r. III Nsm 235/12/2 o zagrożeniu nakazem zapłaty i o przyznanie zwrotu uzasadnionych kosztów, utrzymanego w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 15.04.2014 r. (...). Postanowienie to zostało zaskarżone w całości. Jako podstawę wznowienia skarżąca podała ujawnienie się po prawomocnym zakończeniu postępowania nowych faktów i dowodów, które mogą mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu w postaci :opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w P. z dnia 29.08.2014 r., z której wynika, że dziecko jest ofiarą przemocy ze strony ojca S. M. i że w związku z nią oraz koniecznością zmiany miejsca pobytu co dwa tygodnie wraz z noclegiem – zgodnie z orzeczeniem Sądu Rejonowego w Środzie Wlkp. w sprawie zabezpieczenia wniosku o ustalenie kontaktów – cierpi na zaburzenia lękowe oraz brak poczucia bezpieczeństwa; zawiadomienie Komendy Powiatowej Policji w G. z dnia 22.10.2014 r. o wszczęciu dochodzenia w sprawie o znęcanie się nad małoletnim Z. M.przez ojca S. M.; opinii psychologicznej E. O. z dnia 30.10.2014 r. z której wynika, że dziecko zdecydowanie lepiej funkcjonuje psychicznie, gdy nie spotyka się ojcem, jego relacje z ojcem były wymuszane, budziły w chłopcu lęk sprzeciw i były dla niego traumą.

Wobec powyższego skarżąca wniosła o :

1. uchylene zaskarżonego postanowienia

2. wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania
3. oddalenie wniosku o zagrożenie nakazaniem zapłaty
4. zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kosztów sądowych wraz z kosztami zastępstwa procesowego za I i II instancje oraz kosztów sądowych postępowania wywołanego skargą o wznowienie wg norm przepisanych
5. zwolnienie uczestniczki z kosztów wpisu od skargi o wznowienie postępowania, których nie jest ona w stanie ponieść bez uszczerbku dla swego utrzymania koniecznego.

W uzasadnieniu skarżąca podała, że w sprawie występuje kolizja między prawem rodzica do kontaktów z dzieckiem a dobrem dziecka, gdzie należy dać prymat dobru dziecka. Wskazała, że ma uzasadnione obawy, że dziecko jest ofiarą przemocy ze strony ojca, w związku z czym nie stosując się do postanowienia Sądu działała w warunkach stanu wyższej konieczności. Skarżąca zaznaczyła, że w postępowaniu będącym przedmiotem wznowienia nie dysponowała w/w dowodami, które ujawniły się dopiero po zakończeniu postępowania. Uzasadniła także podstawę wznowienia, przytaczając treść załączonych dowodów, zakwestionowała postępowanie dowodowe przed Sądami obu instancji oraz uzasadniła wniosek o zwolnienie od kosztów opłaty sądowej od niniejszej skargi.

Sąd Okręgowy ustalił następujący przebieg postępowania:

Dnia 02.02.2011 r. zapadł wyrok Sądu Okręgowego w W., sygn. akt (...), rozwiązujący przez rozwód związek małżeński zawarty między S. M. a skarżącą. W wyroku tym w pkt. VI ustalono kontakty ojca S. M. z dzieckiem Z. M., przyjmując określoną częstotliwość tych kontaktów. Dnia 10.08.2012 r. do Sądu Rejonowego w Ś. wpłynął wniosek S. M. o zagrożenie M. M. nakazaniem zapłaty na rzecz wnioskodawcy sumy pieniężnej w wysokości 200 zł za każde naruszenie obowiązków wynikających z w/w wyroku Sądu Okręgowego w W. oraz o przyznanie od M. M. na rzecz wnioskodawcy kwoty 610 zł z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia wniosku do dnia zapłaty. Jak wynika z uzasadnienia skarżonego postanowienia Sądu Rejonowego (sygn. akt III Nsm 235/12) do tego Sądu dnia 11.09.2012 r. wpłynął kolejny wniosek S. M. z niemal identycznym żądaniem dotyczący jednak zwrotu wydatków za nieodbyte kontakty z dzieckiem w kolejne dni, zarejestrowany pod sygn. akt III Nsm (...) i połączony ze sprawą III Nsm 235/12 do wspólnego prowadzenia. Wnioskodawca w toku postępowania dokonywał rozszerzenia żądania oraz modyfikacji wniosku poprzez przyjęcie jako podstawy prawa wnioskodawcy do kontaktów z dzieckiem postanowienia zabezpieczającego Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 8.10.2012 r. sygn. akt III Nsm (...). Zażalenie M. M. na to postanowienie zostało oddalone postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 1.02.2013 r. sygn. akt XV Cz (...).

Dnia 04.04.2013 r. Sąd Rejonowy w Środzie Wlkp. wydał postanowienie (sygn. akt III Nsm 235/12), w którym zagroził skarżącej M. M. nakazaniem zapłaty na rzecz wnioskodawcy S. M. kwoty po 200 zł za każde naruszenie obowiązku wynikającego z postanowienia Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 8.10.2012 sygn. akt III Nsm (...) w kwestii kontaktów wnioskodawcy z małoletnim synem Z. M. (pkt. 1), przyznał od M. M. na rzecz S. M. kwotę 1890 zł tytułem zwrotu uzasadnionych wydatków poniesionych przez wnioskodawcę w związku z przygotowaniem kontaktów z małoletnim synem Zacharym Machnio (pkt. 2), w pozostałym zakresie wniosek o zwrot wydatków oddalił (pkt. 3), nakazał ściągnąć od S. M. na rzecz Skarbu Państwa (SR w Ś.) kwotę 95 zł (pkt. 4) oraz zasądził od M. M. na rzecz S. M. kwotę 872 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Postanowienie to zostało zaskarżone apelacją przez M. M., która została odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 12.09.2013 r. sygn. akt XV Ca (...), z uwagi na przekroczenie terminu do wniesienia środka zaskarżenia, gdyż orzeczenie Sądu Rejonowego jest zaskarżalne zażaleniem.

Wobec tego skarżąca wniosła zażalenie na w/w postanowienie Sądu Rejonowego wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia. Po pozytywnym rozpatrzeniu tego wniosku, zażalenie zostało oddalone prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 15.04.2014 r. sygn. akt II Cz (...).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Skarga podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 410 §1 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie.

Skargę w niniejszej sprawie należy uznać za niedopuszczalną.

Wedle art. 524 §1 k.p.c. uczestnik postępowania może żądać wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, jednakże wznowienie postępowania nie jest dopuszczalne, jeżeli postanowienie kończące postępowanie może być zmienione lub uchylone. Zgodnie z art. 523 k.p.c. prawomocne postanowienie orzekające co do istoty sprawy nie może być zmienione ani uchylone, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Jednakże prawomocne postanowienie oddalające wniosek sąd może zmienić w razie zmiany okoliczności sprawy. Wedle zaś z art. 598²¹ k.p.c. nie stosuje się do postanowienia wydanego w kwestionowanym postępowaniu art. 577 k.p.c., który stanowi, że sąd opiekuńczy może zmienić swe postanowienie nawet prawomocne, jeżeli wymaga tego dobro osoby, której postępowanie dotyczy. Nie stosuje się tutaj również art. 359 §1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Jednak, jak wynika z art. 524 § 1 k.p.c., postanowienie wydane w postępowaniu, którego wznowienia się żąda, musi rozstrzygać istotę sprawy oraz prawomocnie kończyć postępowanie.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko prezentowane w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 .5.2013r. III CZP 25/13 , z którego wynika ,że postępowanie dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem utraciło charakter egzekucyjny i stało się jednym z postępowań opiekuńczych. Jest ono sui generis postępowaniem rozpoznawczym ,ale ograniczonym tylko do fazy wykonawczej i nie obejmuje fazy rozstrzygającej. Postanowienia sądu, wydawane na podstawie art. 598¹⁵ i 598¹⁶ k.p.c., nie kończą postępowania w sprawie dotyczącej wykonywania kontaktów z dzieckiem , jego zakończenie bowiem następuje na skutek wydania postanowienia o umorzeniu postępowania .

Zdaniem Sądu Okręgowego przedmiotowe postanowienie jest wyłącznie postanowieniem merytorycznym wydanym w postępowaniu wykonawczym ,zaś nie postanowieniem co do istoty w postępowaniu rozpoznawczym.

Wobec powyższego, na podstawie art. 410 w zw. z art. 13 §2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Ubocznie podnieść należy , że twierdzenia zawarte w złożonej skardze mogą stanowić podstawę w sprawie o zmianę postanowienia w przedmiocie ustalenia kontaktów z dzieckiem.

Na podstawie 126² § 2 k.p.c. zbędne było rozpatrywanie wniosku skarżącej o zwolnienie od opłaty od skargi.

/-/ Małgorzata Radomska-Stęplewska /-/Ryszard Małecki /-/Danuta Silska